

Te Arawa Waka kia mau ki tō reo tuku iho!

Ngā Mātāpono

- **Tukua mai kia piri:**
 - me wātea te kaupapa nei ki ngā uri katoa o Te Arawa waka (nō Te Arawa waka ngā kaitono)
 - me tautoko te iwi, te hapū, te whānau i ngā kaupapa a ngā kaitono
- **Tukua mai kia tata:**
 - me hāngai te tono ki te rautaki o tōna ake iwi, o tōna ake hapū, o tōna ake marae rānei
- **Tukua mai kia eke:**
 - me reo māori te tono me ngā pūrongo
 - me mārāma ngā kaitono ki te taha pūtea
 - me mātua kite i ngā hua o ia tono
 - me whakamōhio te kaitono i ērā atu o āna tono pūtea ki rōpū kē

Ko Ngā Tūmanako

Whānau, Hapū, Iwi, Hapori

- Kia ūkaipō anō te reo ki ō tātou kāinga
- Kia rere anō te reo ki ō tātau hapori
- Kia pakari te reo o ō tātau marae
- Kia piki te kounga o te reo ki te taumata e tika ana (ka hāngai tēnei ki te wawata ki “te reo tuku iho”)

Me pēhea e tutuki ai?

E rima ngā aronga matua:

1. **Oranga o te whānau** – mā te ūkaipō o te reo, mā te ū ki te ahurea Māori, e whanake ai te oranga o te whānau
2. **Rumaki** – Whakawhānuitia ngā wā, ngā wāhi, me ngā horopaki e noho ana ko te reo Māori te reo matua
3. **Reo Tuku Iho** – Ko te tautoko i ngā kāinga, i ngā hapori me ngā kaupapa kei te kōrerotia kētia te reo ki waenganui i ngā reanga
4. **Kōkiritanga Reo** – Kei te kitea tēnei i roto i te mahere o te tono
5. **Tuakiri** – Te Arawa, Upokotakitahi!

Ngā hua ka puta

- Kia hāngai ngā mahi whakarauora a ngā whānau ki ngā mahere whakarauora reo ā-iwi, ā-hapū
- Ka kōrerotia te reo i ngā wā katoa, ki ngā wāhi katoa
- Ka tokomaha ake ngā pou toki reo/te hunga kōrero Māori
- Ka maha ake ngā takiwā rumaki (kāinga/marae/hapori)
- Ka maha ake ngā mahere/rautaki whakarauora reo ā-iwi, ā-hapū
- Ka mana ake ngā mahere/rautaki whakarauora reo ā-iwi, ā-hapū i te hāngai o ngā mahi whakarauora a ngā whānau i te kāinga
- Ka pakari ai te reo o ō tātau marae

E rua ā mātou aronga ā-tahua

1

Whakarauora reo:
kia whai hua ngā kaupapa
whakarauora reo

2

Ngā kaupapa rumaki:
kia rumakina te reo ki ngā
kāinga, ki ngā marae,
ki ngā hapori